

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33780
Nom	Principis d'economia ambiental
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient	587 - Principis d'economia ambiental	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
SAZ SALAZAR, SALVADOR DEL	132 - Estructura Econòmica

RESUM

Una vegada que la qualitat ambiental i l'ús sostenible de recursos es van convertir en una de les prioritats des del punt de vista de la política (a finals dels anys 1960s), la societat ha estat buscant les ferramentes apropiades per a la protecció del medi ambient.

Tradicionalment, en la majoria dels països industrialitzats, s'han aplicat els denominats instruments de regulació directa, com són les normes, prohibicions, permisos i sancions. En general, este tipus d'instruments han fallat en la consecució dels desafiaments ambientals i han suposat elevats costos per al conjunt de la societat en el seu objectiu d'alcantar un elevat grau de protecció ambiental.

El sistema de mercat i els instruments econòmics han sigut introduïts en la política ambiental com una forma d'aplicar el principi "qui contamina paga". Malgrat la seua complexitat a l'hora de posar-los en marxa s'estima que poden contribuir a millorar l'efectivitat i eficiència de les polítiques mediambientals almenys de les següents formes:

Contribueixen a reduir els costos econòmics per a alcantar un determinat grau de protecció ambiental ja que proporcionen als agents contaminants major flexibilitat per a complir els requeriments de reducció de

la contaminació, o permeten millores mediambientals sense incrementar els costos econòmics associats.

Els instruments econòmics poden estimular de manera més ràpida la innovació en tecnologies de prevenció i control de la contaminació, perquè representa un incentiu econòmic per als agents econòmics, ja que evitar la generació de contaminació els suposa pagar menys taxes.

Alguns instruments econòmics (com els impostos i taxes) incrementen els ingressos que poden ser utilitzats amb distints objectius.

Malgrat les limitacions existents a l'hora de mesurar els costos i beneficis ambientals, els estudis de tipus econòmic en la implementació de polítiques i selecció de mesures en l'àmbit de la protecció ambiental estan adquirint un interès creixent.

Exemple d'això és el nou paper de l'anàlisi econòmica en la planificació hidrològica proposat en la Directiva Marc de l'Aigua.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi han prerequisits. Es considera positiu el que els estudiants hagin cursat l'assignatura d'Economia en el Batxillerat.

COMPETÈNCIES

1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Comunicació oral i escrita en la llengua pròpia i coneixement d'una llengua estrangera.
- Capacitat de treball individual.
- Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.
- Compromís amb valors d'igualtat de gènere, interculturalitat, igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, cultura de la pau i valors democràtics, i solidaritat.
- Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.
- Motivació per la qualitat en el treball, responsabilitat, honestat intel·lectual.

- Elaboració de la informació estadística. Maneig de programes estadístics.
- Capacitat de comunicar-se de manera efectiva amb no experts en el tema.
- Història i pensament de la disciplina geogràfica.
- Dimensions temporal i espacial en l'explicació dels processos socials i territorials i mediambientals.
- Coneixement del marc legal aplicat al medi ambient i l'ordenació del territori.
- Coneixement de principis bàsics d'economia aplicats al medi ambient.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Valencià

DESTRESES A ADQUIRIR:

- Coneixement de la importància del medi ambient i les seues relacions amb l'economia.
- Capacitat de reflexió sobre la necessitat d'aconseguir el desenvolupament sostenible i la influència de les variables socioeconòmiques.
- Coneixement dels principals problemes ambientals i la nostra responsabilitat en la recerca de solucions pràctiques.
- Adquisició dels fonaments bàsics per a la valoració econòmica d'aquells béns que no tenen mercat.
- Reconeixement de la utilitat dels instruments econòmics en la correcció de problemes ambientals i com una aposta per a un desenvolupament sostenible.

HABILITATS SOCIALS:

- Capacitat de comunicació oral i escrita.
- Habilitat per a la resolució de problemes i presa de decisions.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de deprendre i aplicar la teoria a la pràctica.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Iniciativa per a generar noves idees (creativitat)
- Habilitat per a l'adopció de solucions pràctiques i eficaces.
- Capacitat per a la promoció d'un desenvolupament sostenible.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEMA 1.- Principis bàsics de l'economia.

El procés de producció: factors i outputs. Funcions d'oferta i demanda. Preus i equilibri de mercat. Mercats competitiu i no competitiu. Principals variables macroeconòmiques.

2. TEMA 2.- Economia i medi ambient.

L'economia circular: la interacció entre economia i medi ambient. L'economia sostenible. Els problemes ambientals i la seua classificació.

3. TEMA 3.- Externalitats i economia de la contaminació.

Efectes externs. La regulació directa: estàndards ambientals. La regulació indirecta o instruments econòmics: tributs ambientals, subvencions i permisos negociables. La pràctica de la política ambiental: mesures contra el canvi climàtic.

4. TEMA 4.- Mètodes de valoració de la qualitat ambiental (I): Mètodes indirectes.

El mètode dels preus hedònics. El mètode del cost de viatge. El mètode dels costos de reposició.

5. TEMA 5.- Mètodes de valoració de la qualitat ambiental (II): Mètodes directes.

El mètode de la valoració contingent. El mètode de l'anàlisi conjunta. Valoració, transferència de resultats i compensació.

6. VTEMA 6.- Costos i beneficis ambientals.

Valoració i anàlisi cost-benefici.

El problema del descompte. El descompte del futur des d'una perspectiva individual. El descompte del futur des d'una perspectiva social.

7. TEMA 7.- Impacte ambiental de productes i processos.

El comportament ambiental de l'empresa. Indicadors de desenvolupament sostenible en la gestió empresarial. Instruments de gestió ambiental de l'empresa. La gestió de residus com a estratègia ambiental.

8. TEMA 8.- Gestió de recursos naturals en un marc territorial.

Recursos renovables i no renovables. Valor dels recursos i fixació de preus. Un exemple pràctic: la gestió de recursos hídrics.

9. TEMA 9.- Importància dels recursos hídrics i la seua distribució territorial.

Oferta i demanda de recursos en un espai territorial. Recursos hídrics convencionals i no convencionals: Tipologies d'ús. Fixació de preus, eficiència de gestió i legislació vigent.

10. TEMA 10.- Desequilibris hídrics i propostes viables de gestió.

Potencialitat dels distints mecanismes d'oferta i demanda. Anàlisi cost-benefici i gestió òptima dels recursos disponibles. Possibilitats de regulació i viabilitat d'actuacions.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	30,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

En les sessions teòriques, el professor corresponent desenvoluparà i explicarà la major part dels conceptes continguts en cadascun dels temes que componen la part teòrica de l'assignatura. És necessari advertir, no obstant això, que en aquestes sessions no és possible tractar de forma exhaustiva tots els aspectes de cada tema. Per això resulta imprescindible que l'alumne utilitze i estude de forma habitual els textos recomanats. Per la seua banda, les notes que puguin prendre's en les classes teòriques poden servir de guia per a l'estudi de la matèria, mai com un substitut de la bibliografia.

Les classes pràctiques pretenen, a més de consolidar els conceptes adquirits en les sessions teòriques, desenvolupar en els estudiants la capacitat d'aplicar els seus coneixements al món real i fomentar les seues possibilitats de raonament i anàlisi. Estes sessions requerixen de la participació activa de l'alumne a través de la seua intervenció en les sessions i la realització setmanal dels exercicis proposats.

Treball personal: Durant les classes pràctiques, el professor proposarà problemes i exercicis i recomanarà l'estudi del tema corresponent. Tot això constituirà la matèria que es tractarà en la classe de la setmana següent. Per a un desenvolupament fluid de les sessions, els alumnes hauran de realitzar els exercicis amb antelació a la classe pràctica corresponent, de forma que puguem plantejar els seus dubtes i dificultats al professor en la pròpia aula, o en les hores de tutories.

Seminaris: De manera complementària es portaran a cap una sèrie de seminaris específics a fi d'abordar en profunditat alguns dels temes plantejats en el programa. Els estudiants hauran de realitzar un informe/resum sobre els continguts tractats en el seminari.

Tutories: Es podran realitzar tant de forma individual com en grups. En elles es resoldran els dubtes que vagen sorgint als alumnes en la matèria, tant en les classes teòriques com pràctiques.

AVALUACIÓ

La matèria s'avaluarà de la següent forma:

Proves escrites consistents en un o diversos exàmens que podran constar tant de qüestions teòriques com d'exercicis pràctics.

Qualificació de les activitats pràctiques (treballs, exercicis i exposicions orals) realitzades per l'estudiant al llarg del curs.

Avaluació contínua de cada estudiant basada en l'assistència regular a les classes i seminaris, la seua participació i implicació en el procés d'aprenentatge així com la seua actitud durant el desenvolupament de les distintes activitats.

La nota final s'obtindrà ponderant en un 60 per cent el resultat de les proves

escrites, en un 25 per cent les activitats pràctiques i en un 15 per cent l'avaluació contínua. És important tindre present que este criteri de ponderacions només s'aplicarà una vegada superades les corresponents proves escrites.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Mankiw, N.G. (2007): Principios de Economía, McGraw-Hill, 4ª edición.
- Azqueta, D. (2007): Introducción a la economía ambiental, McGraw-Hill, 2º edición.
- Labandeira, X., León, C.J. y Vázquez, M.X. (2007), Economía Ambiental, Pearson, Prentice Hall, Madrid.
- Pierce, D.W. y Turner, R.K. (1995), Economía de los recursos naturales y del medio ambiente, Colegio de Economistas de Madrid, Celeste Ediciones.
- Riera, et al. (2005), Manual de Economía Ambiental y de los Recursos Naturales, Thomson Editores Spain.
- Tietenberg, T. (2002), Environmental and Natural Resource Economics, sixth edition, Addison Wesley.